



didacticolite.com

La casa de la Mei

Fitxa del llibre i justificació

Phyllis Root i Delphine Durand. Versió de Miquel Desclot. 2005. La casa de la Mei. Baula. Barcelona

Hem seleccionat aquest conte ja que ens sembla que ofereix moltes possibilitats de descobrir com funciona la llengua escrita i la seva relació amb les il·lustracions. El text i la imatges porten a deduir, suposar, imaginar, de manera que, en llegir-lo a l'escola i en comú, es comparteixen moltes estratègies. La casa s'amplia i acull tothom: l'amistat i la generositat queden paleses. Sembla un llibre que aconsegueix diverses expectatives pel que fa a la formació de l'alumnat.

ANÀLISI DELS CONTINGUTS QUE ENS OFEREIX EL CONTE.

ESTRUCTURA NARRATIVA: Original. Ratlla al que podríem classificar com llibre/joc per les moltes manipulacions que demana d'obrir i tancar finestres. Les parts narratives són molt clares. El nus està en forma de personatges que es van afegint amb la seva problemàtica personal. Alguns dels personatges ens porten a pensar en altres personatges de contes coneguts. El final, però, és clar i contundent. Ens porta a fer diverses reflexions. El text té una estructura repetida a cada pàgina que facilitarà la lectura ja que el sentit no pot ajudar gaire; cada personatge manifesta una demanda el sentit de la qual és arbitrari, l'hem d'agafar com el diuen; són una mica estranys en relació a les conductes habituals de la gent.

- **Títol:** La casa de la Mei. Ens dona idea que la casa comparteix el protagonisme amb la Mei..
- **Inici:** La Mei s'ha fet una casa amb l'ajuda del seu gat que també l'ha de compartir.
- **Final:** contundent! Com que es sent estressada per la invasió de gent, es fa una altra casa per a ella i el gat.
- **Personatges:** La Mei i el gat. La Mei és la protagonista i el gat l'acompanya sempre. Tota l'activitat la porten entre tots dos i apareixen a totes les pàgines. Tots els altres són personatges secundaris a qui es dedica la seva pàgina; però en totes les restants van sortint encara que no es parli d'ells. (Veure l'explicació del conte)

- **Temps narratiu:** No es parla del temps en aquesta narració. Les accions es succeeixen una després de l'altra, linealment, però les paraules referides al temps no hi són.
- **Espai de la narració:** Molt important. La casa que fa i totes les ampliacions per acontentar els seus amics. La composició del llibre ens marca els espais. A la pàgina de l'esquerra hi ha el personatge que apareix nou i fa una demanda d'espai. Al racó lateral de la mateixa plana apareix el plànol tot dibuixant en color vermell on es farà l'ampliació, sempre a partir del que ja s'havia fet anteriorment. A la dreta apareix la casa ampliada, acabada i la Mei que dóna els darrers retocs de pintura mentre que el gat avalua amb l'expressió les dificultats.

VALORS PSICOLÒGICS DEL CONTE

L'energia vital de la Mei

La fidelitat del gat

L'esforç

La generositat

La feina ben feta.

L'alegria de qui no està mai aturat.

La decisió final: tenir cura d'ella mateixa

ASPECTES LINGÜÍSTICS (text i imatge)

NOMS: Quim Peiró, pastís, Mei, gat, Clara Prat, patinet,

- casa: porta, finestra, habitacions, teulat, parets, cartell, balconada, xemeneia, racó, golfes, garatge,
- materials de construcció: sorra, totxanes, guix, claus, pintura
- eines: rodet de pintar, caixa d'eines, forca, escala, bols, culera, forquilla, plat
- jardí: flors, arbres, herbei,
- Regne animal: animals, ocells, ramat,
- Roba de vestir: davantal, guants, faldilla, jersei, sabates, botes, barret, pantalons, abric, coll,
- Mobles: cadires, llits
- Alimentació: farinetes
- Números: tres,

VERBS: fer, necessitar, anar, venir, pintar, demanar, caldre, tenir

CARACTERÍSTIQUES: gormand,

ESPAI: casa, sobre, sota, al costat, al damunt,

SINÒNIMS: Necessito / em cal;

PARAULES DE SENTIT CONTRARI: sobre, sota /

DERIVACIÓ: lletets, ossets,

ONOMATOPEIES: truc, truc!

EXPRESSIONS I FRASES FETES: qui hi ha? / Vet aquí /

Competències d'expressió:

Gestual: per les cares que fan podem endevinar qui parla i com es senten. A la pàgina del plat i la culera, el gos de l'àvia Campari fa un gest com indicant que no hi toca. Valorem aquest fet amb els infants.

Oral:

- Parlar serveix per entendre's: sovint si demanes alguna cosa, te la donen, com en aquest conte.
- Parlar també serveix per reflexionar: Quant la Mei, a la darrera plana, crida "UN moment", comença la reflexió personal, s'adona de la situació. Fins ara anava fent, fent; però s'atura, pensa i crida.
- A cada finestra de les darreres pàgines hi ha personatges diversos; podem deduir què es diuen? Molts estan engrescats en converses. Característiques de les converses, llargues, curtes, divertides, avorrides....

Escrita: Llegir aquest text és tot una aventura. Hi podem aprendre a qualsevol dels nivells de domini de la llengua. Hi ha un petit cartell per assegurar que la primera és la casa de la Mei. També podem aprendre a escriure des de noms fins a qualitats, descripcions, situacions o sentiments, podem interpretar cada una de les il·lustracions que ens faran descobrir la millor manera de narrar un fet. LA mida de les grafies adquireix importància ja que destaca sempre els personatges nous que apareixen.

Mitjans de comunicació: la lectura de la imatge que és molt divertida i dóna per parlar. Hi surt la televisió, només en té la Mei, és important a les cases de tenir-ne?. Podrem veure com interpreten aquesta situació

Competències per a la comprensió.

* **Copsar elements significatius:** els valors psicològics que hem descrit més amunt. Veure les dificultats que ens mostra el gat tota l'estona. Entendre una mica la barra que tenen tots els que arriben que, tant còmodament demanen i s'instal·len sense cap altra col·laboració. Desenvolupem criteris conjuntament tots els infants i els o les mestres.

* **Desenvolupament de les actituds i habilitats que faciliten la comprensió:** Estar actius i buscar els significats:fer-se preguntes sobre les motivacions de les demandes dels personatges. (veure l'Explicació del conte al final de la guia)

* **Descoberta de l'ús de paraules referides a l'espai de la narració:** la casa amb totes les seves parts. Les ampliacions. Les paraules de vocabulari referides a aquests espais.

HABILITATS QUE ES DESPRENEN DEL TREBALL AMB EL CONTE

Participació a debats: Aportar idees. Un cop treballat el conte tots els nens i nenes tindran idees a aportar; Si costen, els podem fer preguntes obertes com ara: què penseu que li passa a l'àvia Campari per fer aquest demanda que fa...

Tolerància: Hem de saber acceptar les interpretacions que facin els altres companys i companyes de la classe sobre tot en aquest conte que dóna per a que cada u ho pugui interpretar com vulgui.

Relacions entre la realitat i la ficció: les demandes dels personatges són fàcils d'entendre? Pel que fa al vocabulari sí; però la frase no té un sentit clar. Reflexionarem amb els infants el perquè. La construcció de les cases, es fa així? Podem parlar dels diversos oficis relacionats amb les cases.

Relacions entre coneixements previs i actuals: què sabíem i què sabem en relació a la construcció de cases. I pel que fa a les relacions interpersonals entre els amics i amigues?

Lectura de la imatge:

Consciència de diferents estructures lingüístiques:

textuals: L'estructura del conte és molt clara, l'alumnat la pot descobrir a qualsevol edat. La construcció del text en rodolins aporta dificultat ja que cal basar-se molt en els coneixements lingüístics i, per tant, és d'aquells contes que podem aprofitar a edats molt diverses. La rima de les paraules força l'ús d'una o altra, més que no pas el significat. Llenguatge poètic, queda bonic, divertit, però el significat depèn molt de com l'interpretem. No podem fer servir estratègies de coneixement de la realitat ja que les propostes que es fan en el conte, no s'hi ajusten. Al final la Mei fa un **resum** de tot el que passa i li surt la llista invertida en relació a com han anat passant els fets.

sintàctiques: Estructures repetides i en diferents direccions: El personatge parla en primera persona (subjecte) i a continuació hi ha una frase on apareix com a complement. "El gos i jo necessitem una habitació i amb armari" "Vet aquí l'habitació per al gos i l'armari..." L'estructura és repeteix sempre igual, com una estrofa d'una cançó.

fonètiques: Els rodolins juguen amb elements fonètics a cada plana. LA fonètica esdevé un divertiment que fa agradable el text.

Comprensió del sentit final de tot un text: Entendre que està molt bé tot el que la Mei fa per als seus amics, però que també necessita un espai per a ella.

Percepció dels diferents punts de vista del fet narratiu segons els personatges interns o externs al conte: El gat i la Mei veuen les coses de la mateixa manera? Tots dos van molt decidits; però així com ella sempre somriu i està activa, el gat defalleix o fa mala cara, què vol dir això?

DIFERENTS ASPECTES DE FORMACIÓ PERSONAL

DESCOBERTA D'UN MATEIX: Com sento jo davant de la Mei? M'identifico amb ella? Amb quin personatge em trobo millor, la Mei, el gat?

DESCOBERTA DE L'ENTORN: Manera de fer les cases. La Mei està ben segura del que fa? Pot caure la casa? És un conte per treure amb algun projecte de coneixement de les vivendes.

LLENGUATGE VERBAL: divertim-nos amb la memorització d'estructures repetides.

LLENGUATGE PLÀSTIC: Copsar els detalls de cada una de les imatges, ja és una feinada. El plànol de cada vivenda. La reflexió sobre com representar l'espai on ens movem habitualment.

LLENGUATGE MUSICAL:

- Hauríem de seleccionar una música per fer una audició mentre mirem les imatges o al menys la darrera imatge, gran i detallada.
- LA segona imatge de la casa ens mostra uns ratolinets que ballen. Posar una música o picar amb algun instrument... aniria bé.

LLENGUATGE MATEMÀTIC: El número de la casa. Quin significat té?. Comptem els personatges, els classifiquem segons alguna característica personal. A cada imatge els podem comptar i mesurar els trasllats que fan. Importància del N° 3: tres ossets, tres gatets.

A cada conte hem de veure com queden concretats tots aquests aspectes i ens han de servir per valorar cada un dels aprenentatges que es fan.

PROPOSTA

El conte és aconsellable des de 4 a 8 anys. Caldrà però que els i les mestres en facin les adaptacions pertinents i es plantegin objectius molt diferents.

Com a llengua és molt interessant tant pel que fa a vocabulari com per la construcció rimada de les paraules. Repetirem moltes vegades cada un dels personatges, de manera que al final els sabran de memòria.

Les il·lustracions aporten idees, coneixements i encara més vocabulari.

METODOLOGIA DE TREBALL

OBJECTIUS

- Trobar noves maneres d'escriure: grafies diferents; mides diferents i funcions diferents.
- Descobrir els sons iguals de cada una de les paraules rimades
- Saber descriure el personatge principal i les seves característiques.
- Aprofundir en el tema principal del conte: l'amistat
- Saber comptar i resoldre algun problema plantejat entre tots.
- Aprendre a donar forma a la imaginació i desenvolupar habilitats manuals i motores.

ACTIVITATS A FER AMB ELS INFANTS.

- 1) Farem parelles i demanarem als infants que **inventin un motiu molt curtet i divertit**, si pot ser amb paraules que rimin, dels motius de cada personatge per anar a viure amb la Mei. Per exemple: Gats amb guants no cacen ni amb paranyes, si són nets potser els ratolins vindran solets. Però deixarem que els infants en diguin. És difícil, millor si ho fem amb nenes i nens grans per anar-ho a explicar als petits.
- 2) **Reflexionem sobre la darrera imatge d'ocupació de la casa**: tots veuen la televisió a casa de la Mei... està bé? Què té de positiu i què té de negatiu? Actua bé la Mei treballant tant per a tots? Podem aprendre una mica de la seva conducta? Aquí poden sortir problemes de vida diferents segons quina sigui l'edat dels infants. Podem aprofitar molt el conte. Els mestres poden fer-los llegir una mica els diaris i parlar dels problemes d'habitatge que avui en dia tenim a tot arreu.
- 3) **Joc d'endevinar**: A partir de les característiques de cada personatge, de les seves conductes com a bons veïns. Els personatges fotocopiats però no els ensenyem fins que després de dir-ne les característiques o les conductes els infants descobreixen qui és.
- 4) **Aparellar paraules**: joc plastificat amb paraules escrites; l'alumnat haurà d'aparellar les que són rimades tot fixant-se amb la repetició de les grafies al final de la paraula. Procurarem, recordar els rodolins i cada nen o nena dirà el de les paraules que ha trobat. Es farà en grup petit.

- 5) **Valorem les conductes del veïnat:** Semblen tots molt endreçats i polits. Sembla que estan la mar de bé; no tenen cap problema?. De fet tots fan el que volen. A les nostres cases passa així? Ningú no molesta a ningú? Què fem a casa per resoldre els problemes entre veïns? Veure si els infants són conscients de problemes de veïnatge. De fet al conte hi ha algú que té problemes: la Mei. Què fa ella? Pot ser si haguessin posat unes normes i cada u s'hagués estat a casa seva, la Mei no hauria hagut de marxar. Aprendre a respectar les normes vol dir facilitar la convivència. (per això els hàbits de conducta s'han de respectar molt, també a la classe.)
- 6) Els alumnes de 4 i 5 anys podran **relacionar els noms escrits de cada personatge amb els dibuixos**. Es prepararà un material divertit basat en l'última imatge, la de que tots van sobre el patinet. Els posarem unes etiquetes amb els noms.
- 7) **Comptem:** Quants personatges hi ha entre tots? Com s'agrupen? Per parelles, de tres en tres. Provem de posar-los de 4 en 4. Caldrà un material plastificat i manipulable.
- 8) **Adonar-se que uns personatges ja els coneixien: els tres ossos.** Veure que els textos es poden relacionar sense fer-ne cap còpia directa.
- 9) **Dibuixar la casa amb cada personatge al seu lloc.** Amb els més petits preparem un material d'imatges fotocopiades i plastificades que els infants podran manipular per situar cada personatge a la seva cambra corresponent en el mapa gran del final del conte. Serà com un gran puzzle. Els de Cicle Inicial ja poden fer els dibuixos i escriure fins i tot alguna frase referida a allò que es pot veure dins cada finestra.
- 10) **Fer el plànol de casa nostra.** Cada u el seu.
- 11) **Taller d'escriptura:** A cada dos alumnes els donarem una casa amb les finestres tancades: hauran de pensar qui hi ha darrere de cada finestra, què hi fa i com hi ha arribat.
- 12) **Taller de grafisme:** descobrirem en el conte les tipologies diferents de lletres que hi ha (el títol, la lletra de pal de cada pàgina, les mides de les lletres, al cartel que diu Casa de la Mei). Veurem la importància que té cada un d'aquests elements gràfics. Farem un cartell destacant alguna cosa amb lletres més grans que les altres.
- 13) **Accions del conte:** farem una fotocòpia (o provarem d'escanejar-les) de totes les accions que ens mostra el conte. Mirarem de representar-les a l'aula de psicomotricitat. També farem com una seqüència: què va passar abans i què passarà després.
- 14) **Descripcions i endevinalles:** cada grup farà la descripció d'un personatge. Imaginarem el caràcter que té, les relacions amistoses, la família, on vivia abans i les expectatives de futur. Ho escriurem. En podem fer un petit llibre d'aula. Una mica com l'exercici 3, però ara ho fem per escrit, amb els més grans.

EXPLICACIÓ DEL CONTE.

LA CASA DE LA MEI

Aquest conte no és fàcil d'escanejar per mostrar les imatges. Ho farem de manera que puguem ensenyar les imatges als infants. A cada número del quadre que segueix li corresponen tres o quatre imatges: el personatge, la casa i el plànol, que es poden fer per separat per tal de deixar que els infants vegin bé tots els detalls.

Portada	La il·lustració de la portada ens explica ja tot com anirà; però com que la situació és estranya, no ens la podem imaginar sense llegir el llibre. LA portada a compleix la seva funció d'interessar el futur lector en el contingut del conte.
1	<p>El gat i la Mei han construït la casa, què han fet servir? Haurem de remarcar l'actitud activa de la Mei i la força i el treball del gat, tots dos ben disposats i sense fer-se problemes de res. Mirarem de treure informació del que veiem i del que sabem que cal per dur a terme tots els propòsits dels protagonistes.</p> <p>Tindrem doncs: noms de plantes, d'arbres, de materials de construcció, d'ocells, de parts de la casa. Podem reflexionar sobre com l'ha construïda, per què està una mica enlairada, les portes, les finestres. Cada element té una funció.</p>
2	<p>Passarem el personatge tot sol i llegirem o recitarem (millor) el text com el que és: una demanda. Mostrarem la casa primer amb les pestanyes tancades. I a continuació el plànol que la situa en relació a l'altra. Finalment passarem altra vegada la casa amb les finestres obertes. Constatarem a baix, a casa seva, ja hi té uns "Okupes": els ratolinets que salten i ballen perquè la mestressa no hi és de tan ocupada que està construint i construint... Podem demanar als infants què ve ara. Què li passarà a la Mei.</p> <p>Parlarem amb els infants dels motius que pot tenir el Quim per voler anar a viure amb la Mei.</p>
3	<p>Sempre igual: primer el personatge, després la imatge amb les portes tancades, el plànol de situació i finalment la imatge amb les portes obertes. Ja es veu a venir que la Mei ho té malament. Els ratolins ja s'hi repengen massa. Tothom està molt ben instal·lat, de moment. Podem veure si és raonable o no la demanda que fan els personatges: l'àvia guardarà coses a l'armari? El gos li fa com d'ajudant, és normal això? Ja comencem a veure que és un conte una mica imaginari, doncs au! Deixem volar la imaginació! Veure quines coses estranyes es comencen a presentar. (la manera de construir la casa, per exemple)</p> <p>Parlarem amb els infants dels motius que pot tenir l'àvia Campari per voler anar a viure amb la Mei.</p>
4	<p>els tres gatets que volen fer els guants nets. Vet aquí...</p> <p>Què els passa als guants?</p> <p>De moment cada u s'està a casa seva. Tot va bé. L'àvia ja passa dins l'armari... què faran tots després??? Portem els infants a imaginar,</p>

	suposar i estar actius mentalment per fer tota mena de descobertes.
5	la Clara Prat. Arriba a la seva habitació. Ella i el ramat estan bé, però, què passa amb tots els altres? El Quim és a casa dels veïns de dalt, recordeu qui eren?, l'àvia és menja el pastís del Quim, Les rates van amb intencions de canvi. Els gatets i el gos se la passen la mar de bé. Què en pensem? Serà fàcil la convivència?
6	els tres ossets. Es situen molt ben posats al seu pis, la Mei i el gat estan acabant, però el gos ja ha pujat a ca l'ovella del ramat de la Clara Prat. Assegut a la terrassa es fuma una pipa, plàcidament. Ens mirem bé les imatges de les finestres obertes. Tots estan ja molt barrejats. Anem descrivint amb els infants les bones relacions del veïnatge...
7	El plat i la cullera. També es situen a l'espai de la Mei. Observem els canvis i les expressions de cada personatge: el gos es fum de l'àvia Campari que ha obtingut uns guants i està molt contenta. Cada casella és divertida; anirem parlant de cada una de les imatges
8	La Mei reflexiona sobre la mena de casa que té ara. Els infants deduiran el text. Tots l'aprendrem de memòria
9	La distribució actual de la casa. Hi podem observar algun "artista invitat" Tot està molt bonic però la Mei té un problema que ha de resoldre ràpidament i ho fa: és construeix una nova casa que no podem passar amb imatges: l'hem de veure en el conte. Quan la presentarem, direm el text que tots hauran de repetir en cor: caldrà aprendre primer el text.